

Toimintakertomus 2022

Helsingin kaupungin pelastuslaitos

Sisällysluettelo

Pelastuskomentajan katsaus	3
Keskeistä vuonna 2022	5
Toimintaympäristö	5
Talous	7
Henkilöstö	7
Pelastuskoulu	9
Pelastustoiminnan palvelut	10
Ensihoitopalvelut.....	12
Riskienhallinnan palvelut.....	14
Tekniset palvelut.....	16
Hallinto- ja kehittämispalvelut.....	18
Toiminnan suunnittelu ja kehittäminen	18
Osaamisen kehittäminen	19
Viestintä	20
Tilastot	21
Onnettomuuksien ehkäisy	21
Pelastustoiminta.....	22
Ensihoito	25
Liite: Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen strategia ja arvot 2022–2025	26

Pelastuskomentajan katsaus

Vuosi 2022 muistetaan Venäjän aloittamasta laajamittaisesta hyökkäyksestä Ukrainaan. Tapahtumat vaikuttivat myös Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen toimintaympäristöön.

Pelastuskomentaja Jani Pitkänen, miten Ukrainassa eskaloitunut sota vaikutti Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen päivittäiseen toimintaan?

Kansalaisten ja kaupunkilaisten kiinnostus omatoimiseen varautumiseen ja väestönsuojeluun räjähti. Vastasimme siihen tehostamalla kansalaisviestintää. Testasimme lisäksi laajasti kaupungin väestönhälytysjärjestelmää. Tämä vaati valtavasti työpanosta.

Venäjän hyökkäys aiheutti sen, että kansainväliset mediat ja erilaiset kansainväliset organisaatiot hyvinkin korkealla poliittisella johdolla halusivat tulla oppimaan Suomen väestönsuojelusta, ja miten se on erityisesti Helsingissä järjestetty. Tämä aiheutti sen, että Merihaan väestönsuoja on todennäköisesti maailman tunnetuin väestönsuoja.

Olemme tasapuolisesti pyrkineet palvelemaan kaikkia tahoja, jotka ovat halunneet tulla vierailemaan kaupungin väestönsuojissa. Olemme tietyllä tapaa tehneet mainetyötä Helsingin väestönsuojelun eteen.

Osallistuimme myös Ukrainan pelastustoimen tukemiseen. Keväällä 2022 lähti materiaallinen tuki, missä oli paljon erilaista kalustoa liittyen pelastustoimintaan, ensihoitoon ja väestönsuojeluun. Loppuvuonna lahjoitimme viisi ensihoitoyksikköä, joiden mukana lähti mittava arsenaali eri yhteistyökumppaneiden luovuttamaa materiaalia.

Mitä muita vaikutuksia muuttuneella maailmantilanteella on ollut pelastuslaitoksen toimintaympäristön muutokseen?

Toimintaympäristö on muuttunut radikaalisti ja pysyvästi. Meidän on opittava muuttamaan turvallisusajatteluaamme. Toimintamme kiinnostaa vastapuolta: voi tulla maalittamista, erilaista tiedustelua ja vaikuttamisyrityksiä. Näiden osalta on jo tehty toimenpiteitä, jotta olisimme valmiimpia ja hyvin varautuneita. Tämä työ kuitenkin jatkuu.

Olemme panostaneet huoltovarmuuteen, jatkuvuuden hallintaan ja resursseihin poikkeusoloissa tai sodan aikana toimittaessa. Ymmärrämme toimintaympäristön muutoksen tarpeita ja vaatimuksia aikaisempaa paremmin. Myös tältä osin työ jatkuu, ja tähän on varattava resursseja ja aikaa jatkosakin.

Helsingin kaupungin päättäjät ovat pitäneet Helsingin väestönsuojia ja -suojelua tärkeinä asioina. Väestönsuojien riittävyys ja niiden kunto ovat olleet ylimpien poliittisten päättäjien agendalla. Nyt on pelastuslaitoksen hetki osoittaa, että meillä on asiantuntemusta kaupunkiyhteiseen varautumiseen, ja haluamme olla siinä vahvasti mukana.

Toimintavalmiusajat ovat puhuttaneet Helsingissä. Miten tähän on vastattu?

Vuonna 2022 Konalan aseman rakennustyöt etenivät aikataulussa, ja asema myös luovutettiin aikataulussa. Kontulassa käynnistettiin toukokuussa suunnitelman mukaisesti kärkiyksikkö, ja samalla Kontulan varsinaisen pelastusasemahankkeen suunnittelu- ja valmistelutyö eteni. Pilotoimme kärkiyksikön toimintaa myös keskustan alueella.

Toimintavalmiuden kehittämisessä noudatimme kymmenvuotissuunnitelmaa, jonka aikana rakennamme neljä uutta pelastusasemaa alueille, joissa meillä on ollut vaikeuksia saavuttaa tavoitteita

toimintavalmiusajoissa. Suunnitelma ei ole tältä osin muuttunut ja kaupunki on tässä meitä koko ajan tukenut.

Koko maata, myös Helsinkiä, piinaa pelastajapula. Miten asiaan vaikutettiin vuonna 2022?

Pelastajapula on todellinen, ja koskee myös Helsinkiä. Meillä olisi ollut mahdollista palkata uusia pelastajia noin 30 virkaan, mutta saimme palkattua alle puolet tarpeesta.

Helsingin Pelastuskoulun resursseista ja hyödyistä kävimme tiiviisti keskustelua sekä sisäministeriön että kaupungin johdon kanssa. Saimme lopulta siunauksen käynnistää pelastajakurssin myös vuonna 2023. Pelastuskoulun oppilastuotanto on todella tärkeää meidän resurssiemme kannalta.

Olemme yrittäneet vaikuttaa siihen, että sisäministeriö ja Pelastusopisto ottaisivat vielä tiukemmin nyörit käsiinsä pelastajapulaa ratkaisemiseksi. Haluamme kehittää yhteistyötä Helsingin Pelastuskoulun ja valtion Pelastusopiston välillä. Myös Pelastuskoululle tulisi antaa valtion rahoitus Pelastusopiston rahoitusta vaarantamatta, jotta pääsisimme aidosti ratkaisemaan pelastajapulaa.

Miten Sotepe-uudistus näkyi pelastuslaitoksella?

Sotepe-uudistuksen valmistelu on näkynyt pelastustoimen etulinjaan varsin vähän, ja se on ollut tarkoituskin. Tavoite on ollut, että meidän palvelutuotantomme on pystynyt keskittymään nimenomaan palvelutuotantoon.

Olemme toteuttaneet hallinnon integraation kaupungin tahtotilan mukaisesti. Se on pääsääntöisesti työllistänyt ylintä johtoa sekä pelastuslaitoksen hallinto- ja kehittämisosastolla työskennellyttä väkeä. Muutos on merkittävä, mutta olen varma, että yhdessä saamme asiat sujumaan.

Sotepe-uudistus vaikuttaa myös siten, että tämä on vanhanmuotoisen Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen viimeinen toimintakertomus. Seuraava on Sotepe-toimialan yhteinen.

31.12.2022 oli yhden aikakauden päätös. Uusi lehti kääntyi 1.1.2023. Toivottavasti tulevaisuus on valoisa ja myönteinen.

Keskeistä vuonna 2022

Helsingin kaupungin pelastuslaitos on yksi maamme 22 aluepelastuslaitoksesta ja vastaa pääkaupungin turvallisuudesta yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Pelastuslaitosta johtaa pelastuskomentaja ja sen toimintaa ohjasi ja valvoi pelastuslautakunta.

Tuotamme turvallisuutta ja autamme hädän hetkellä — maalla, merellä ja ilmasta, normaali- ja poikkeusoloissa. Palvelemme Suomen pääkaupungin toimintoja ja siellä oleskelevia arvioimalla riskejä, ehkäisemällä onnettomuuksia, pelastamalla ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä sekä suojelemalla väestöä erilaisissa hätä- ja poikkeustilanteissa. Tavoitteenamme on, että myös yksittäiset ihmiset, rakennusten omistajat ja haltijat sekä toiminnanharjoittajat kykenevät ennaltaehkäisemään onnettomuuksia sekä varautuvat rajoittamaan ja torjumaan onnettomuuksista aiheutuvia vahinkoja ja seurauksia.

Vuonna 2022 pelastuslaitoksella oli pelastustoimen hälytystehtäviä 8 704 (2021: 9438), eli tehtävälle lähdettiin keskimäärin 60 minuutin ja 23 sekunnin välein. Ensihoitotehtäviä oli 64 000 (2021: 63 888), eli tehtävälle lähdettiin keskimäärin 8 minuutin ja 13 sekunnin välein. Onnettomuuden ehkäisyyn liittyviä valvonnallisia tehtäviä oli vuoden aikana 8575 kappaletta (2021: 8751). Turvallisuusviestinnän keinoin tavoitimme 42 286 henkilöä, joista 12 955 sai turvallisuuskoulutusta 466 koulutustapahtumassa.

Vuoden 2022 alusta toimeenpannun Toimiva Pelastuslaitos -kehittämishankkeen myötä tehtiin organisaatiomuutos, jolla purettiin matriisiorganisaatio ja palvelutuotantoa varten perustettiin neljä pelastuskomentaja Jani Pitkäsen alaisuudessa toimivaa osastoa: Pelastustoiminnan palvelut, Riskienhallinnan palvelut sekä sisäisiä palveluja tuottavat Hallinto- ja kehittämispalvelut sekä Tekniset palvelut. Uudistuksen myötä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun suunnittelu, ohjaus ja kehittäminen keskitettiin Pelastustoiminnan palveluiden osastolle ja kaikki onnettomuuksien ehkäisyn toiminnot sekä väestönsuojeluun varautumisen suunnittelu Riskienhallintapalveluiden osastolle. Näin ollen palvelutuotannon organisaatio sekä niiden johtamis- ja kehittämistoiminnot ovat saman linjajohdon alaisuudessa.

Organisaatiomuutoksessa Pelastuskoulu siirtyi toimimaan suoraan pelastuskomentajan alaisuudessa. Pelastuslaitoksen johtoryhmään kuuluivat pelastuskomentajan lisäksi osastojen päälliköt sekä Viestintäpalveluiden, Suunnittelu- ja kehittämispalveluiden sekä HR- ja osaamispalveluiden yksikönpäälliköt sekä henkilöstön edustaja.

Pelastuslaitoksella on käynnissä mittava kymmenen vuoden projekti, jossa rakennetaan neljä pelastusasemaa ja kahdesta kolmeen kevytasemaa. Uusien asemien rakentamisella pyritään varmistamaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston edellyttämä toimintavalmius alueilla, joissa on havaittu puutteita. Ensimmäisenä uusista asemista aloitti toimintansa vaarallisten aineiden onnettomuuksiin erikoistunut Konalan pelastusasema. Muut uudet pelastusasemat ovat suunnitteilla ja rakenteilla Tapanilaan, Kontulaan ja Vuosaaren.

Tarkasteluvuotta sävytti kansallinen hyvinvointialueuudistus ja siihen liittyvä suunnittelu- ja integrointityö, jonka myötä Helsingin kaupungin pelastuslaitos liitettiin sosiaali- ja terveystoimen rinnalle osaksi Helsingin kaupungin Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialaa 1.1.2023. Jatkossakin pelastustoimi kuuluu kuitenkin sisäministeriön hallinnonalaan ja kansalliseen ohjaukseen valtakunnallisine strategioineen ja kehitystavoitteineen, joita päivitettiin vuoden aikana.

Toimintaympäristö

Pelastusviranomaisten toimintaympäristössä tapahtui 24.2.2022 merkittävä muutos, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa. Muuttunut turvallisuustilanne Euroopassa aiheutti toimenpiteitä myös pelastuslaitoksella. Omaa varautumista, huoltovarmuutta ja jatkuvuudenhallinnan järjestelyjä vahvistettiin Ukrainasta saatujen oppien perusteella, ja laitoksen valmiussuunnitelma samoin kuin

Helsingin väestönsuojelusuunnitelma päivitettiin vastaamaan muuttuneita uhkakuvia. Käynnistimme myös Helsingin sopimuspalokuntien koulutuksen kriisiajan valmiuden varmistamiseksi. Sota Euroopassa huoletti myös kansalaisia, minkä johdosta pelastuslaitos tehosti väestönsuojeluun ja omaehtoiseen varautumiseen liittyvää viestintää ja neuvontaa.

Sodan aiheuttama avun ja kaluston tarve Ukrainan pelastustoimelle on merkittävä. Helsingin pelastuslaitos lähetti Ukrainaan kaksi avustuslähetystä, joka sisälsivät viisi ensihoitoyksikköä varusteineen sekä pelastustoimintaan, ensihoitoon ja väestönsuojeluun liittyvää kalustoa ja varusteita kuten työkaluja, sammutusvarusteita, luotiliivejä ja raivauskalustoa.

Palveluiden kehittämistä ja tuottamista jatkettiin alkuvuonna koronarajoitusten ollessa voimassa. Vuoden aikana siirryttiin vähitellen normaaliolojen toimintamalleihin. Monet korona-aikana omaksutut hyvät käytänteet jäivät kuitenkin pysyviksi. Poikkeustilanteesta selvitettiin hyvin. Palvelutaso onnistuttiin pitämään koko ajan suunnitellulla tasolla ja työntekijöiden suojaaminen tartunnoilta onnistui hyvien ohjeistojen, suojavälineiden sekä henkilöstön hyvän suojavälineiden käytön ansiosta. Pandemia ei vaikuttanut toimintavalmiuteen eikä asiakkaiden avunsaantiin, eikä yhtäkään toimipistettä jouduttu sulkemaan koronatartuntojen vuoksi.

Helsingin pelastuslaitos tekee tiivistä yhteistyötä sekä valtakunnallisessa pelastuslaitosten kumppanuusverkostossa että Uudenmaan pelastuslaitosten kesken. Osana hallinnonalan muiden viranomaisten yhteistä hanketta pelastuslaitoksessa käynnistyi valmistelu korkean varautumisen ja turvallisuuden vaatimusten mukaisesti toteutetun turvallisuusverkon käyttöönotosta muissakin kuin operatiivisissa toiminnoissa. TUVE-verkko on valtion omistuksessa ja hallinnassa oleva viranomaisverkko, johon kuuluu viestintäverkko, siihen liittyvät laittilat ja laitteet sekä yhteiset tieto- ja viestintätekniset palvelut.

Pelastuslain uudistukseen liittyvän asetuksen valmistelu jatkui. Sen mukaan Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen tilannekeskuksella tulee olemaan rooli ja tehtäviä osana valtakunnallista tilannekeskusverkostoa. Asetuksella säädettäisiin pelastustoimen järjestämislain mukaisesti valtakunnalliset ja alueelliset tilanne- ja johtokeskusjärjestelyt, muu pelastustoiminnan johtamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius sekä ne yhteistyöalueet (yliopistollista sairaalaa ylläpitävät hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki), joihin tehtävät kootaan. Suunnitelman mukaan Helsingin pelastuslaitokselle tulee Etelä-Suomen yhteistyöalueen kattava alueellinen tilannekeskusvastuu ja valtakunnallinen tilannekuvavastuu. Etelä-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvat Helsingin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden lisäksi Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueet. Valtioneuvostolle asia esitellään todennäköisesti syksyllä 2023 ja asetus astuisi voimaan samanaikaisesti uuden pelastuslain kanssa vuoden 2024 alussa. Helsingin pelastuslaitos on aloittanut valtakunnalliseen tilannekuva- ja alueelliseen tilannekeskusvastuuseen liittyvän tila- ja resurssisuunnittelun sekä rekrytoinnit.

Pelastusalaa vaivaava resurssipula uhkaa heikentää sisäistä turvallisuutta ja vaarantaa nopean avun saannin. Resurssipulalla on laajoja heijastusvaikutuksia kaikkiin toimialan palveluihin pelastustoiminnasta onnettomuuksien ehkäisyyn sekä väestönsuojeluun ja varautumiseen. Henkilöstöpula koskee sekä päätoimista henkilöstöä että sopimuspalokuntia. Asian ratkaiseminen edellyttää pelastajakoulutusmäärien kasvattamista sekä alan veto- ja pitovoiman kehittämistä. Pelastuslaitos on tehostanut ja laajentanut Helsingin pelastuskoulun toimilupaan ja rahoitukseen liittyvää vaikuttamisviestintää sekä työnantajamielikuvaan ja rekrytointiin liittyvää viestintää ja markkinointia varmistukseen tarvittavan työvoiman saannin.

Pelastuslaitos osallistui ensimmäistä kertaa T-Median Julkishallinnon Luottamus&Maine -tutkimukseen, jossa selvitettiin julkishallinnon organisaatioiden mainetta kansalaisten keskuudessa. Yli kahdeksankymmenen tutkitun organisaation joukossa Helsingin pelastuslaitos sijoittui Rajavartiolaituksen (maineluku 3.95 asteikolla 1–5) jälkeen maineeltaan toiseksi parhaaksi (maineluku 3.89). Helsingin pelastuslaitoksen kokonaisuusmaine on erinomaisella tasolla, maineen rakenne on tasaisen hyvä eikä siinä ole kriittisiä kehityskohteita. Tutkimuksen mukaan vahvaa mainetta seuraa kansalaisten vahva luottamus siihen, että pelastuslaitos toimii oikein ja vastuullisesti.

Talous

Tilikausi 2022 oli viimeinen, jolloin pelastuslaitos toimi Helsingin kaupungin rahoittamana itsenäisenä taloudellisena kokonaisuutena. Pelastuslaitoksen talous jakaantui kahteen pääosaan, pelastustoimeen ja ensihoitopalveluun. Pelastustoimen osuus käyttömenoista oli noin 77 prosenttia sisältäen pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyn, väestönsuojeluun varautumisen ja Pelastuskoulun kustannukset. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille omakustannushintaan tuotettava kiireellinen ensihoitopalvelu oli noin 23 prosenttia käyttömenoista. Väestönsuojien ylläpito, kaupungin väestönsuojeluun varautumisen tuki, Pelastuskoulun toiminta sekä sammutusvesipostien ylläpitoon liittyvät kustannukset eivät vuoden 2023 alusta lukien kuulu pelastustoimen järjestämislain mukaan valtion rahoituksen piiriin.

Pelastuslaitoksen tuotot ylittivät budjetin 2,7 miljoonalla eurolla, minkä johdosta tilikauden toimintakate oli 1,46 miljoonaa euroa talousarviota parempi (97 %). Sen sijaan pelastuslaitoksen käyttömenerot ylittivät talousarvion 1,26 miljoonalla eurolla (102 %). Käyttömenojen ylityksen syynä olivat erityisesti kasvaneet energian ja lämmityksen kustannukset sekä pelastushenkilöstön suojavaatehankinnat. Ylitys sisälsi lisäksi henkilöstökuluja noin 0,6 miljoonaa euroa muun muassa kasvaneiden ylityskustannusten sekä oletettua pienemmän loppuvuoden henkilöstöpoistuman johdosta. Palkkojen maksu- ja raportointiviiveiden johdosta henkilöstökuluihin kirjattiin noin 0,2 miljoonan siirtovelka.

Pelastuslaitoksen bruttokäyttömenerot ilman poistoja olivat 102,4 euroa per asukas, kasvaen 6,1 prosenttia vuodesta 2021. Pelastustoimen käyttömenerot olivat 78,6 euroa ja ensihoitopalvelun 23,8 euroa. Pelastustoimen toimintakate oli 71,5 euroa ja tilikauden tulos poistot mukaan lukien oli 74,8 euroa per asukas. Ensihoitopalvelun kokonaiskustannus ensivaste ja poistot mukaan lukien oli 25,3 euroa asukasta kohden ja nettotulos nolla euroa, koska pelastuslaitos tuottaa palvelun omakustannuseriaatteella. Pelastuslaitoksen kirjanpidollinen tulos ja asukaskohtaiset yksikkökustannukset eivät sisällä Helsingin kaupungin keskitettyjä palvelukustannuksia, joiden määräksi arvioidaan noin kaksi miljoonaa euroa. Pelastustoimen yksikkökustannukset eivät ole vertailukelpoiset pelastustoimen järjestämislain mukaisten valtionrahoitteisten pelastustoimen kustannusten kanssa.

Irtaimen omaisuuden investointeihin käytettiin 3,7 miljoonaa euroa ja pelastuslaitos pysyi siten investointibudjetissaan. Vuonna 2022 valmistui viisitoista ambulanssia ensihoidon palvelutuotannon korvaushankintana. Lisäksi vastaanotettiin kaksi pelastusautoa, joista toinen sijoitetaan Konalan uudelle pelastusasemalle. Muun irtaimen hankinnan osalta tehtiin tarpeellisia palo- ja pelastuskaluston korvaushankintoja. Keskeneneräisten hankintojen johdosta irtaimen määrärahoja jäi vuonna 2022 käyttämättä noin 9,5 miljoonaa euroa, mikä jää rasittamaan Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan taloutta vuonna 2023.

Henkilöstö

Pelastuslaitoksen henkilöstömäärä jatkoi kasvuaan sekä pelastustoiminnan että ensihoidon nopean avunsaannin toiminta-aikojen lyhentämiseksi. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 797 kasvaneen 34 palkansaajalla vuoden 2021 tilanteesta. Henkilötyövuosia oli vuoden aikana käytettävissä keskimäärin 764 (+43 henkilötyövuotta).

Vuoden aikana rekrytoitiin kolmetoista palomies-ensihoitajaa sekä kuusitoista ensihoitajaa, jotta voidaan varmistaa pelastus- ja ensihoitopalveluiden riittävä palvelutaso kaikkina vuorokauden aikoina. Palomiehiä ei kuitenkaan saatu rekrytoitua suunniteltua määrää. Rekrytointeja jatketaan ennakoiden tavoitteena se, että avattaville uusille pelastusasemille saadaan osaava ja perehdytetty henkilöstö ja asemat voidaan avata suunnitellusti.

Työpaikkatapaturmia oli yhteensä 48 (2021 31) ja työmatkatapaturmia 10 (9).

Kunta10-tutkimus

Syksyllä 2022 tehtiin joka toinen vuosi kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia ja niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin mittaava Kunta10-tutkimus. Kyselyyn vastasi pelastuslaitoksella 60 prosenttia kohderyhmästä (2020: 77 %). Vastausaktiivisuus laski Helsingissä samoin kuin koko kuntakentässä.

Erityisen tyytyväisiä tutkimukseen vastanneet pelastuslaitoksella työskentelevät olivat lähijohtamiin: 85 prosenttia vastaajista kokee esihenkilötyön oikeudenmukaisena. Esihenkilön koetaan myös vahvistavan työntekijöiden kyvykkyyttä sekä kannustavan yhteistyöhön samoin kuin itsenäiseen työskentelyyn.

Työpaikan ilmapiiriin kokee hyväksi 73 prosenttia vastaajista. Työpaikkakiusaamisen kokemukset ovat vähentyneet, kun taas syrjinnän kokemukset ovat kysymystavan muutoksen myötä lisääntyneet, kuten koko Kunta10-kyselyssä. Kyselyn mukaan 21 prosenttia kyselyyn vastanneista pelastuslaitoksen työntekijöistä on kokenut syrjintää.

70 prosenttia vastaajista kokee työnsä mielekkäänä, ja kokemus on noussut aiempiin kyselyihin verrattuna. Työstressin kokemukset ovat laskeneet edellisistä hieman, ja palautuminen työstä on parempaa kuin Helsingin kaupungilla keskimäärin.

Tutkimuksen mukaan päätöksenteko koetaan jonkin verran aiempaa vähemmän oikeudenmukaiseksi. Myös kokemukset siitä, ettei muutoksiin töissä voi vaikuttaa, ovat hieman lisääntyneet.

Tulosten perusteella päätettiin lisätä henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia ja kehittää päätöksentekokulttuuria ja epäkohtiin puuttumista. Päätöksistä viestitään jatkossa avoimemmin, selkeämmin ja laajemmin, ja henkilöstön osallistamista päätöksenteossa lisätään.

Pelastuskoulu

Helsingin Pelastuskoulu siirtyi vuoden alussa voimaan tulleessa organisaatiomuutoksessa suoraan pelastuskomentajan alaisuuteen ja koululle nimitettiin rehtori Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kaupunkiyhteisellä synergialla. Keväällä 1972 toimintansa aloittaneen, pääkaupungin tarpeisiin pelastaja-ensihoitajan virkatutkintoon valmistavan koulun 50-vuotista taivalta juhlistettiin pandemiarajoitteiden hellitettyä syyskuussa 2022.

Pelastuskoulun toiminta perustuu valtion myöntämään toistaiseksi voimassa olevaan toimilupaun, mutta koulun rahoituksesta käydään edelleen neuvotteluja Helsingin kaupungin ja sisäministeriön välillä. Helsinki edellyttää, että pelastajakoulutukseen ohjataan valtion varoista riittävä rahoitus, joka kattaa sekä valtion Pelastusopiston nykyiset ja tulevat toimintaedellytykset että Helsingin Pelastuskoulun kulut.

Pelastuskoulussa oli toimintavuoden 2022 aikana virkatutkintokoulutuksessa kolme pelastajakurssia (kurssit 44, 45 ja 46) ja vuoden aikana valmistui 13 uutta pelastajaa. Pelastuslaitoksen ensihoitoyksikön ja Stadin ammattiopiston kanssa jatkettiin vuoden 2011 ensihoitoasetuksen mukaisen valmistuvien pelastajien jatkokoulutuksen järjestämistä. Tässä oppisopimusmuotoisessa koulutuksessa Pelastuskoulusta valmistuvat palomies-ensihoitajat päteväytyvät noin vuodessa ensihoitoon suuntautuneiksi lähihoitajiksi eli perustason ensihoitajiksi. Vuonna 2022 aloitti koulutuksen yhdestoista tällainen oppisopimusmuotoinen opiskelijaryhmä. Koronapandemian aikana siirrettyjen kursien vuoksi koulutuksesta valmistui 47 opiskelijaa, mikä ylittää aiempina vuosina valmistuneiden määrän.

Pelastustoiminnan palvelut

Pelastustoiminnan kehittäminen jatkui vuonna 2022 suunnitellulla tavalla. Pelastustoiminnan tehtäviä oli vuonna 2022 yhteensä 8 704. Pelastustoiminnan kannalta vilkkein kuukausi oli elokuu, jolloin hälytykselle lähdettiin 913 kertaa. Ero vuoden rauhallisimpaan kuukauteen on huomattava, sillä helmikuussa hälytystehtävälle lähdettiin 573 kertaa. Eniten hälytyksiä aiheuttanut tehtävälaji oli perinteisesti automaattisten paloilmointien tarkastus- ja varmistustehtävät, joita oli 2 287 kappaletta. Ensivastetehtäville pelastusyksiköt riensivät 742 kertaa ja liikenneonnettomuuksiin 747 kertaa. Tulipaloja oli kaikkiaan 716, joista 103 oli rakennuspaloja.

Pelastustoiminnan palveluiden osastoa johtaa pelastusjohtaja ja hänen tukena on kolme yksikön päällikköä. Yksiköt ovat Ensihoitoyksikkö, Pelastustoiminnan johtamisen yksikkö sekä Operatiivinen yksikkö. Pelastustoiminnan palveluiden osaston yhtenä toiminnan kulmakivenä on ollut henkilöstöjohtamisen kehittäminen ja arjen johtamisen vahvistaminen kaikilla tasoilla. Pelastusasemata-solla lähiesihenkilöitä tukee viisi palopäällikköä, joiden tärkeimpänä tehtävänä on tukea henkilöstöä arjen asioissa. Toimintaa kehitetään jatkuvasti yhdessä henkilöstön kanssa. Osastolla on myös aktiivisesti kehitetty tiedolla johtamisen menetelmiä, mikä tukee esihenkilöitä arjen johtamisessa sekä mahdollistaa tasapuolisen ja läpinäkyvän johtamisen.

Asemat ja yksiköt

Konalan uusi pelastusasema valmistui loppuvuonna 2022 ja se otettiin käyttöön vuoden 2023 alussa. Konalan pelastusasemalla toimii pelastusyksikkö ja perustason ensihoitoyksikkö sekä CBRNE-erikoisyksikkö. Aseman henkilöstö on erikoiskoulutettu toimimaan kemiallisten, biologisten ja radioaktiivisten aineiden aiheuttamissa tilanteissa sekä ydin- ja räjähddeonnettomuuksissa. Asema on suunniteltu ja rakennettu pelastuslaitoksen tarpeisiin, ja siellä toteutetaan puhdas pelastusasema -toimintamallia, jossa likaiset varusteet ja kalusto voidaan pestä ja huoltaa erillisissä tiloissa.

Konalan, Kontulan ja Jätkäsaaren kärkiyksiköistä ja niiden vaikutuksesta tehtiin selvitys, jossa voitiin todeta kyseisten yksiköiden vastanneen siihen tarpeeseen, mihin ne oli suunniteltu. Kärkiyksiköt lisäävät pelastustoiminnan joustavuutta suurkaupunkialueella. Esimerkiksi Konalassa ennen pysyvän pelastusaseman käyttöönottoa toiminnassa ollut kärkiyksikkö hälytettiin 1422 tehtävään 896 päivän aikana (tilanne 7.11.2022). Kärkiyksikkö oli ainoana yksikkönä kohteessa 1028 kertaa (72,3 % tehtävistä). Konalan kärkiyksikön ollessa tehtävällä hälytettiin Haagan yksikkö (RHE301) toiselle tehtävälle 105 kertaa.

Erikoisosaaminen

Raskas rauniopelastustoiminto otettiin pelastuslaitoksella virallisesti käyttöön. Rauniopelastamisella tarkoitetaan erittäin vaativaa ja pitkäkestoista pelastustoimintaa haastavissa olosuhteissa, joissa ihmisiä, eläimiä sekä omaisuutta pelastetaan sortuvien rakenteiden syövereistä. Helsingin kaupungin pelastuslaitos on ottanut rauniopelastuksen ainoana pelastuslaitoksena Suomessa yhdeksi pelastustoiminnan osa-alueekseen. Pelastuslaitos paransi rauniopelastuskykyään, niin kaluston kuin osaamisen osalta, jotta se voi paremmin vastata niihin uhkakuviin, joita Suomen pääkaupunki voi tulevaisuudessa kohdata.

CBRNE-osaamisen siirto Herttoniemen pelastusasemalta Konalan pelastusasemalle oli iso koulutusponnistelu. Kaikilla palomiehillä on jo peruskoulutuksessa saatu perusosaaminen CBRNE-toimintaan, mutta koska vaarallisten aineiden onnettomuuksien hoitamiseen liittyy paljon erityiskalustoa ja erityisosaamista, tarvitaan myös erityisosaajien ryhmä. CBRNE-ryhmä siirrettiin Konalaan Herttoniemen pelastusasemalta, jossa on meri- ja maaöljyntorjunnan sekä merellisen suorituskyvyn erikoisosaaminen. Osaamisen siirto ja sen todentaminen tehtiin vuoden 2022 lopussa.

MIRG-toiminnan (Maritime Incident Response Group) kehittämistä jatkettiin yhdessä Rajavartiolaitoksen sekä Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa. Meripelastustilanteet ovat Rajavartiolaitoksen johtamia, mutta pelastuslaitos tarjoaa Rajavartiolaitokselle pelastajan osaamisella varustettua virka-apupalvelua erikoisjoukolla, joka on koulutettu toimimaan merellisissä olosuhteissa ja laivoilla sekä saapumaan toimialueelle lentokuljetuksella. Vuoden 2022 aikana muodostelmien kykyä toimia muun muassa laivapalotilanteessa testattiin oikeissa tehtävissä, ja osaaminen todettiin hyväksi.

Ensihoitopalvelut

Helsingin pelastuslaitoksella on yhteistoimintasopimus HUS-yhtymän kanssa ensihoitopalveluiden ja ensivastetoiminnan järjestämisestä Helsingin alueella. Sopimus päivitettiin vuonna 2022 ja se on voimassa 31.12.2027 saakka.

Ensihoidon yksikköhälytyksiä oli vuonna 2022 yhteensä 64 000. Ensihoidon yksikköhälytysten määrä on palautunut pandemiaa edeltävälle tasolle. Eniten hälytyksiä aiheuttanut tehtävälaji oli perinteisesti kaatuminen, joita oli noin 16 prosenttia hälytyksistä. Toiseksi yleisin tehtävälaji oli rintakipu (12 %), ja kolmanneksi yleisin äkisti heikentynyt yleistila (10 %). Suuresta tehtävämäärästä huolimatta Helsingin ensihoitopalvelun hoidolliset tulokset ovat edelleen kansainvälistä kärkeä.

Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden tehtäväsidoonaisuusaika on ollut pitkään korkea. Vuonna 2022 yksiköiden tehtäväsidoonaisuuden keskiarvo oli 48 prosenttia, kun HUSin ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisesti se pitäisi olla 31–45 prosenttia. Korkean tehtäväsidoonaisuuden vuoksi lokakuussa 2022 Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitopalvelun resursseja lisätiin muuttamalla Kallion keskuspelastusasemalla toimiva hoitotason ensihoitoyksikkö EHE1211 ympärivuorokautiseksi yksiköksi.

Materiaalihallinta

Ensihoidon materiaalihallinnan merkittävin hanke oli viidentoista uuden ambulanssin käyttöönotto. Uusien ambulanssien kehitystyössä merkittävässä osassa olivat ensilinjan työntekijät ja heidän tekemänsä kehitysideat. Kehitysideoista keskityttiin erityisesti ambulanssin helpompaan puhdistettavuuteen sekä työergonomian parantamiseen.

Ambulanssihanke myötä myös vara-ambulanssien määrää lisättiin vastaamaan nykyisiä tehtävämääriä ja suuren tehtävämäärän aiheuttamia huoltotapahtumia.

Tietojärjestelmät

Vuoden 2022 aikana Merlot Medi -johtamissovellusta on kehitetty ja se on otettu ensihoidon kenttäjohtajien käyttöön. Uutena toimintona otettiin käyttöön ensihoidon kenttäjohtajan toimintapäiväkirja.

Merlot Medi -ensihoitokertomussovellukseen tuli kolme versiopäivitystä. Merlot Medin oirepohjat yhtenäistettiin samanlaisiksi koko HYKS erva-alueella.

Potilastytyväisyys

Potilastytyväisyysmittaus suoritettiin vuonna 2022 lähettäen noin 1300:lle ensihoidon potilaina olleelle kyselytutkimus. Tutkimuksen tulokset olivat erittäin hyviä. Potilaiden arvioima ensihoidon kokonaisarvosana oli vuoden 2022 tutkimuksessa 4,31 (asteikolla 1–5) ollen kymmenyksen tarkkuudella sama kuin vuosina 2020 ja 2021.

Opiskelijat ja tutustujat

Helsingin pelastuslaitoksen ensihoitopalvelussa oli vuonna 2022 noin 170 harjoittelijaa ja tutustujaa. Ensihoidon harjoittelijat tulivat pääasiassa helsinkiläisistä oppilaitoksista (Arcada, Metropolia ja Stadin ammattiopisto). Pelastajaksi kouluttautuvien ensihoidon harjoittelujaksolla oli Helsingin pelastuskoulun lisäksi oppilaita Pelastusopistolta Kuopiosta. Ensihoitopalveluun tutustuvat henkilöt olivat eri yhteistyötahojen edustajia sekä oppilaitosten opettajia.

Suuronnettomuusvalmius

Keväällä järjestettiin yhden päivän kestänyt ETS-harjoitus koronapandemian aiheuttaman pitkän tauon jälkeen. Saatujen kokemusten perusteella, ja suuronnettomuusvalmiuden ylläpitämiseksi, päätettiin järjestää talvella 2023 viikon mittainen ETS-harjoitus lääkäreille, ensihoidon kenttäjohtajille sekä hoitotason ensihoitotyötä tekeväälle henkilöstölle. Tämä harjoituksen valmistelutyötä tehtiin jo syksyllä 2022. Harjoitukseen kutsuttiin myös Hätäkeskuslaitos sekä pelastustoiminnan edustajia.

Suuronnettomuusvalmiuden ylläpitämiseksi kehitettiin SURO-sunnuntaikonsepti. Tarkoituksena oli käydä läpi suuronnettomuuteen liittyviä aiheita hyvin lyhyessä, sunnuntaisin tapahtuvassa, koulutuksessa.

Omavalvonta

Omavalvontaa suoritettiin ensihoidon kenttäjohtajan toimesta kaksi kertaa viikossa. Aiemmistä vuosista poiketen osallistuimme nyt HUS-laajuiseen HUS-potilasturvallisuustyöryhmän laatimaan omavalvontaan. Tätä toimintaa tullaan kehittämään tulevina vuosina, jotta siitä saatava hyöty olisi mahdollisimman hyvä.

Osaamisenhallinta

Ensihoidon osaamisenhallintaa on toteutettu ensihoitoyksikön osalta vuosisuunnitelman mukaisesti.

Riskienhallinnan palvelut

Organisaattiorakenteen uudistuksen myötä pelastuslaitokselle perustettiin 1.1.2022 Riskienhallintapalveluiden osasto. Uusi kokonaisuus koostuu kolmesta yksiköstä: Onnettomuuksien ehkäisyn palvelut, Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelut sekä Kaupunkiympäristöpalvelut.

Uudistuneen organisaattiorakenteen toimeenpano väritti koko vuotta 2022. Kaikkien yksikönpäälliköiden ja tiimien esihenkilöiden virat täytettiin ulkoisilla rekrytoinneilla, minkä lisäksi rekrytointeja tehtiin suunnitelmallisesti myös onnettomuuksien ehkäisyn ja kaupunkiympäristöyksikön palvelutuotantoon sekä väestönsuojelun suunnittelutehtäviin.

Valtava kiinnostus väestönsuojelua kohtaan

Venäjän hyökkäyssodan myötä suuren yleisön, median ja päättäjien kiinnostus väestönsuojelua kohtaan kasvoi merkittävästi. Pelastuslaitoksen asiantuntijat vastasivat yli kahteentuhanteen kaupunkilaisten yhteydenottoon ja kymmeniin kotimaisten medioiden haastattelupyyntöihin: he antoivat neuvontaa kymmenille viranomaisahoille sekä isännöivät yli sataa kansainvälistä vierailua. Kasvaneella neuvontatarpeella oli vaikutusta myös onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden toteutumiseen, sillä henkilöstön panosta suunnattiin keväällä 2022 suunniteltua enemmän päivystävän palotarkastajan neuvontapalveluihin ja henkilöstön kouluttautumiseen.

Vapaaehtoisten kouluttaminen kalliosuojien erityistehtäviin jatkui vireänä. Vuonna 2022 kalliosuojakoulutuksen peruskurssin suoritti noin 500 ja jatkokurssin liki 200 vapaaehtoista. Yhteistyökumppaneina ovat olleet Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK ja Helsingin väestönsuojeluyhdistys. Vuonna 2022 käynnistettiin lisäksi hanke väestöhälytinten vahvistin- ja ohjausyksiköiden uudemiseksi vuosina 2023 ja 2024.

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelutuotanto

Onnettomuuksien ehkäisyn palveluissa tuotettiin 10 582 turvallisuuspistettä, mikä oli 96 prosenttia vuoden tavoitteesta (11 000 turvallisuuspistettä). Yksi turvallisuuspiste vastaa neljän tunnin tehollista työaikaa, joka tehdään onnettomuuksien ehkäisyn asiakasprosessissa, esimerkiksi palotarkastuksella, turvallisuuskoulutuksessa tai annettaessa palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyvää ohjausta ja neuvontaa onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Turvallisuuspisteiden ja määräaikaisten palotarkastusten osalta jäätiiin koko vuodelle suunnitellusta tavoitemäärästä, sillä työaikaa kohdennettiin Venäjän hyökkäyssodan vuoksi suunnitelmasta poiketen. Määräaikaishallinnon toteuttamiseen vaikutti myös rekrytointien ja perehdytysten suuri määrä sekä vuoden 2022 alussa kaikissa pelastuslaitoksissa käyttöön otettu määräaikaishallinnon uudistettu prosessi. Prosessi varmistaa aiempaa paremmin hyvän hallintotavan palotarkastuksilla, mutta se osoittautui käytännössä ennakoitua hitaammaksi ja työläemmäksi.

Pelastuslaitoksen toteuttama yleisötapahtumien pelastussuunnitelmien arviointi ja tapahtumien valvonta palasivat koronavuosien 2020 ja 2021 jälkeen vuoden 2019 tasolle. Onnettomuuden ehkäisyyntä liittyviä valvonnallisia tehtäviä oli vuoden aikana 8575 kappaletta (2021: 8751). Turvallisuusviestinnän keinoin tavoitimme 42 286 henkilöä, joista 12 955 sai turvallisuuskoulutusta 466 koulutustapahtumassa.

Rakenteellinen paloturvallisuus sekä pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytykset

Pelastuslaitos haluaa olla turvallisen kaupunkikehityksen mahdollistaja ja varmistaa operatiivisen pelastustoiminnan sekä ensihoidon toimintaedellytykset kasvavassa kaupungissa. Tätä tehtävää hoitaa erityisesti Riskienhallinnan osastolle 1.1.2022 perustettu Kaupunkiympäristöpalveluiden yksikkö, joka pitää sisällään rakenteellisen paloturvallisuuden asiantuntijatiimin sekä uuden, kasvavassa kaupungissa pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintaedellytyksistä huolehtivan asiantuntija-

tiimin. Yksikkö tuottaa neuvonta- ja ohjauspalvelua rakennushankkeiden suunnittelijoille ja rakennusliikkeille. Lisäksi yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä muun muassa rakennusvalvonnan, maankäytön suunnittelun, Helsingin seudun ympäristö HSY:n, Kaupunkiliikenne Oy:n sekä muiden sidosryhmien ja viranomaisten kanssa. Vuonna 2022 tiivistettiin suunnitelmallisesti yhteistyötä kaupungin liikenne- ja katusuunnittelun kanssa.

Toimintaa kehitetään yhteistyöverkostoissa

Pelastuslaitokset tekevät onnettomuuksien ehkäisyssä tiivistä yhteistyötä sekä valtakunnallisessa pelastuslaitosten kumppanuusverkostossa että Uudenmaan pelastuslaitosten kesken. Pelastustoimen asiakaspalvelua yhdenmukaistetaan pelastuslaitosten välisessä yhteistyössä muun muassa laatimalla yhteisiä toimintaohjeita ja asiakasmateriaaleja sekä vaihtamalla parhaita käytäntöjä. Vuonna 2022 Helsingin pelastuslaitos osallistui aktiivisesti pelastuslaitosten verkostotyöhön ja muun muassa pelastustoimen valtakunnallisen onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmän yhteishankintaan, jota koordinoi sisäministeriö. Tietojärjestelmän kehittämiseksi pelastuslaitosten prosesseja ja toimintatapoja yhdenmukaistetaan voimakkaasti, minkä myötä resurssitarve verkostoimaiseen yhteistyöhön on kasvanut viime vuosina. Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä otetaan pelastuslaitoksissa käyttöön vaiheistettusti, arviolta vuosina 2024–2025.

Tekniset palvelut

Pelastuslaitoksen irtaimen omaisuuden perushankinta

Irtaimen omaisuuden hankinta eteni vuonna 2022 suunnitelman mukaisesti. Investointihankkeisiin vaikutti maailmanlaajuisesta komponenttipulasta aiheutuneet pitkät toimitusajat.

Aiemmin aloitettu pelastusajoneuvohankinta eteni, ja hankintasopimus allekirjoitettiin helmikuussa 2022. Pelastusajoneuvoja tilattiin yhteensä viisitoista kahdessa erässä. Ensimmäiset kaksi ajoneuvoa vastaanotettiin vuonna 2022, ja loppujen toimitus on vuoden 2023 aikana.

Muita merkittäviä ajoneuvohankintoja oli kuusitoista palotarkastajien käyttöön tulevaa miehistönkuljetusautoa. Hankinta jakautui kahteen eri osaan siten, että puolet on dieselkäyttöisiä nelivetoautoja ja toinen puoli täyssähköautoja. Käyttöön ajoneuvot saadaan vuonna 2023. Näiden lisäksi kilpailutettiin vuonna 2023 valmistuva pistokehybridikuorma-auto keskusvaraston käyttöön sekä käynnistettiin uusien akkukäyttöisten pelastustyökalujen hankinta. Kiireellisen ensihoidon tehtäviin vastaanotettiin viisitoista ambulanssia.

Muun irtaimen hankinnan osalta toteutettiin Konalan pelastusaseman uudiskalustaminen ja tehtiin tarpeellisia palo- ja pelastuskaluston korvaushankintoja. Öljyntorjunnan kuljetuslautan, Miinan, harjakerääjää suunniteltiin Staran konepajalla.

Pelastuslaitoksen irtaimen omaisuuden perushankintaan käytettiin yhteensä 3,6 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Pelastustoimen irtaimen omaisuuden hankinnat toiminnoittain:

Paloautot	1 020 000,00 €	27,94 %
Ensihoitoautot	2 397 000,00 €	65,65 %
Muut irtaimen hankinnat	195 000,00 €	5,34 %
Öljyntorjuntakalusto	39 000,00 €	1,07 %
Yhteensä	3 651 000,00 €	100,00 %

Kalusto, materiaalit ja järjestelmät

Pelastuslaitoksen huoltovarmuutta pidettiin yllä vakiintuneilla käytännöillä. Aktiivikäytössä olevalle kalustolle varmistettiin jatkuvasti saatavilla olevaa varakalustoa. Käyttökäyttö ja henkilökohtaiset suojaruusteet ja työvaatteet pidettiin toimintakunnossa organisaation omia huoltopalveluja tai osuupalveluja hyödyntäen. Materiaalivarastoja täydennettiin tarvittavilta osin.

Loppuvuodesta toteutettiin kriittisten materiaalien arviointityöpaja, josta saatiin runsaasti käyttökelpoista tietoa normaali- ja poikkeusolojen huoltovarmuuden kehittämiseen. Työpajassa arvioitiin materiaali- ja kalustoryhmien käytettävyyttä erilaisissa häiriötilanteissa.

Ikääntyneen kunnossapitojärjestelmän uudistamista valmisteltiin tutustumalla markkinoilla oleviin vaihtoehtoihin ja syventämällä yhteistyötä kaupunginkanslian kanssa. Otettiin tavoitteeksi yhdistää talous- ja kunnossapitojärjestelmät yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Projektin toteutusvaihe on vuosina 2023–2024.

Käynnistettiin turvallisuusverkko TUVE:n laajan käyttöönoton valmistelu ja suunnittelu pelastuslaitoksen palvelutoimintojen kanssa. Kartoitettiin nykyisen viranomaisen viestintäverkon VIRVEN korvaavan VIRVE2-verkon käyttöönoton vaatimuksia.

Väestönsuojelun hälytintjärjestelmän ohjauksen ja tiedonsiirron uusimisen kilpailutus toteutettiin tavoitteena käynnistää uusinnat vuoden 2023 alussa. Teknisen osaston ICT-yksikkö osallistui Digi- ja väestötietoviraston järjestämään digiturvallisuuden Taisto-harjoitukseen marraskuussa 2022.

Kiinteistöt ja väestönsuojat

Pelastuslaitoksen kiinteistöhuollon piiriin kuului vuonna 2022 yhteensä kahdeksan pelastusasemaa, kaksi kevytyksikköasemaa, osaamiskeskus, öljyntorjuntavarikko, kolme meriasemaa sekä viisikymmentä väestönsuojaa.

Kiinteistöjen ylläpito- ja kunnossapitotoiminnoissa edettiin vuosisuunnitelman mukaan. Suurimpia töitä olivat Käpylän ja Malmin asemien jäähdytyksien rakentaminen. Keskuspelastusaseman sisäilma- ja energiaparannuksilla laajennettu linjasaneeraus valmistui lokakuussa 2022. Lisäksi kiinteistöissä teetettiin useita vuosikorjaustöitä ja huolehdittiin siivous-, jätehuolto-, viher- ja lumitöiden järjestämisestä, kalustehankinnoista ja muutoista.

Pelastuslaitos luopui kahdestakymmenestä yhdestä pääomavuokraamasta väestönsuojasta, jotka luovutettiin Kaupunkiympäristön toimialalle. Pelastuslaitos jatkaa luovutetuissa suojissa väestönsuojien normaali- ja poikkeusaikojen kiinteistötoimintojen hoitamista. Pelastuslaitokselle jäi omaan käyttöön pelastusasemat sekä yhdeksän väestönsuojaa.

Pelastuslaitoksen ja Kaupunkiympäristön toimialan välille tehtiin yhteistoimintasopimus väestönsuojien kiinteistönhoidosta. Sopimus käsittää kokonaisvaltaisen kiinteistönhoidon, eli väestönsuojien ylläpito jatkuu samantasoisena kuin aiemminkin. Lisäksi uudistettiin laitokselle jääneiden yhdeksän väestönsuojan osalta vuokranhallintaohjelma, jotta jälleen vuokrausta pystytään jatkamaan.

Niemenmäen väestönsuojan LVIS-tekniikan peruskorjauksen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa ja eteni urakkakilpailuun.

Rakennuttaminen

Helsingin kaupungin pelastuslaitos varmistaa uusien pelastusasemien rakentamisella Etelä-Suomen aluehallintoviraston edellyttämän palvelutason alueilla, joissa on havaittu puutteita toimintavalmuudessa. Neljä kriittisintä aluetta ovat Konala, Kontula, Tapanila ja Vuosaari.

- Konalassa on toiminut kevytyksikköasema toukokuusta 2020 alkaen, Konalan varsinaisen pelastusaseman rakennustyöt valmistuivat marraskuussa 2022. Uusi pelastusasema otettiin käyttöön vuoden 2023 alussa ja samalla luovuttiin Konalan kevytyksikköasemasta.
- Tapanilan kevytyksikköasemaa varten vuokrattiin tilat 1.1.2023 alkaen. Tapanilan uuden varsinaisen pelastusaseman hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistää 2/2023.
- Kontulan pelastusaseman toteutussuunnittelu käynnistettiin kesällä 2022. Rakentamisen on tarkoitus alkaa kesällä 2023. Alueen tavoitettavuuden parantamiseksi ennen uuden pelastusaseman valmistumista vuokrattiin tilat kevytyksikköasemaa varten teollisuuskiinteistöstä Sirrikujalta helmikuun 2021 alusta lähtien.

Hallinto- ja kehittämispalvelut

Hallinto- ja kehittämispalveluiden osastolle perustettiin Osaamisen kehittämispalveluiden yksikkö sekä Suunnittelu- ja kehittämispalveluiden yksikkö tukemaan pelastuslaitoksen johtoa palvelutuotannon läpileikkaavissa johtamis- ja kehittämistehtävissä. Muut osaston yksiköt olivat HR-palvelut sekä Viestintäpalvelut ja tiimeinä Hallintopalveluiden ja Taloushallintopalveluiden tiimit.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyen pelastuslaitoksen hallinto- ja kehittämispalveluiden osasto lakkautettiin 31.12.2022 ja kaikki hallintotoiminnot siirrettiin osaksi Helsingin kaupungin Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteisiä hallintopalveluita.

Toiminnan suunnittelu ja kehittäminen

Pelastuslaitoksen strategia vuosille 2022–2025 laadittiin henkilöstöä osallistaen ja sidosryhmien edustajia kuullen. Pelastuslautakunnan helmikuussa 2022 hyväksymä strategia pitää sisällään tärkeimmät toimintaympäristöä koskevat muutosajurit, vision, mission, strategiset tavoitteet sekä arvot. Strategia ja arvot kokonaisuudessaan tämän dokumentin liitteessä.

Pelastuslaitoksen tiedolla johtamisen mahdollistamiseksi palkkasimme uusia asiantuntijoita ja aloitimme kehitystyön, jolla uudistimme projektien seurantaa, tiedonhallintaa ja kokonaisarkkitehtuuria sekä data-analytiikkaa ja sen hyödyntämistä palvelutuotannon suunnittelussa ja kehittämisessä.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä pelastustoimen järjestämislaki edellyttää omavalvonnan toteuttamista osana palvelujen järjestämistä ja tuottamista. Omavalvonnan tavoitteena on varmistaa toteutunut palvelujen laatu, saatavuus ja vaikuttavuus sekä toiminnan lainmukaisuus. Tarkasteluvuonna valmistui pelastustoimessa vaadittava uusi suunnitteluasiakirja, Helsingin pelastustoimen omavalvontaohjelma 2023.

Toimiva Pelastuslaitos -kehittämishankkeen sekä strategian toimeenpanoa ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista ja seurantaa jatkettiin koko vuosi. Kehitystyön keskiössä oli johtaminen ja päätöksenteko ja niiden avoimuus sekä toimintakulttuurin yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia. Tavoitetta mitataan turvallisuus-pisteillä. Vuonna 2022 tavoitteena oli vähintään 11000 turvallisuus-pistettä (2021: 8000). Tavoitteesta jäätiin hieman, sillä tulos oli 10582 (10558) pistettä.
- Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen. Tavoitetta mitataan pelastustoiminnan keskimääräisellä lähtö- ja ajoajalla kohteeseen riskiluokan määrittävissä onnettomuustyypeissä. Tavoite toteutui. Kiireellisissä tehtävissä korkeimmalla riskialueella lähtö- ja ajoaika kohteeseen oli enintään kuusi minuuttia 52 prosentissa, eli yli puolessa tehtävistä (2021 52 %).
- Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti. Tavoitetta mitataan ensihoidon tavoittamisviiveellä A- ja B-tehtävissä. Viiveen tulisi olla enintään 8 minuuttia vähintään 60 prosentissa tehtävistä. Lisäksi maallikoiden havaitsemien kammiovärinäpotilaiden selviytymisen sairaalaan tulisi olla vähintään 32 prosenttia. Tavoitteet toteutuivat osittain. Kammiovärinäpotilainen selviytymisaste oli 65 prosenttia (2021: 32 %). Tavoittamisviive oli

59 prosenttia (58 %) ja alitti tavoitteen yhdellä prosenttiyksiköllä. Ensihoidon tehtävämäärä on palautunut pandemiavuoden 2020 notkahduksesta lievään kasvutrendiin. Vuoden 2022 viivelukuihin vaikutti vielä se, että Covid-19-potilaan hoidon jälkeen ensihoitoyksiköille joudutaan tekemään sisäpesu, jonka vuoksi yksikkö on pois hälytysvalmiudesta 30–60 minuuttia. Tämä lisää potilaan tavoittamisviivettä, koska korvaava yksikkö samanaikaiseen tehtävään tulee kauempaa.

Tutkimustoiminta

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen tutkimustoiminnon ensisijainen tehtävä on tuottaa ja koostaa tutkittua tietoa, analyysia ja selvityksiä laitoksen päätöksenteon, toiminnan suunnittelun ja kehittämisen tarpeisiin. Toiminnosta myös tuetaan pelastuslaitoksen muuta henkilöstöä tutkimukseen ja data-analytiikkaan liittyvissä kysymyksissä.

Tutkimustoiminto osallistuu pelastuslaitosta palvelemaan tutkimusyhteistyöhön Suomessa ja kansainvälisesti. Helsingin pelastuslaitos tekee yhteistyötä analytiikan ja tutkimuksen kehittämisessä pohjoismaiden suurten kaupunkien pelastuslaitosten kanssa.

Vuonna 2022 tutkimustoiminnossa työskenteli tutkimuspäällikkö ja data-analytikko. Toiminto laati tutkimussuunnitelman, jota varten kartoitettiin pelastuslaitoksen johdolta ja henkilöstöltä laitoksella olevia tutkimustarpeita. Tutkimustoiminto pyrkii osaltaan vastaamaan esiin nousseisiin tutkimustarpeisiin. Tutkimustarpeiden koontia voivat hyödyntää myös muut laitoksella työskentelevät henkilöt esimerkiksi etsiessään opinnäytetyön aihetta.

Vuoden 2022 aikana tutkimustoiminto työskenteli vuonna 2023 valmisteltavaa palvelutasopäätöstä pohjustavan riskianalyysin parissa, kehitti päivittyvää PowerBI-raporttia laitoksen henkilöstö- ja muiden tunnuslukujen seurantaan ja osallistui kaupunginkanslian helsinkiläisille tekemän turvallisuuskyselyn tulosten analyysiin. Tutkimustoiminto osallistui myös Pelastusopiston aloittamaan pelastusalan tutkimusviestintää kehittävään hankkeeseen, joka kestää vuoteen 2024.

Osaamisen kehittäminen

Vuonna 2022 aloitti uusi osaamisen kehittämispalveluiden yksikkö, jossa työskenteli kahdeksan henkilöä. Osaamisen kehittämispalveluiden yksikkö vastaa pelastuslaitoksen sisäisten osaamisten ja kyvykkyyksien kehittämisestä, osaamisen kehittämisen toimintatapojen, menetelmien, prosessien, järjestelmien ja raportoinnin kehittämisestä sekä koulutusten ja perehdytysten suunnittelusta, koordinoinnista ja toteuttamisesta/kouluttajien ohjauksesta.

Pelastuslaitoksen strategiassa vuosille 2022–2025 yhdeksi tavoitteeksi on asetettu, että ”Kehitämme henkilöstön osaamista pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti, jotta voimme vastata muuttuviin asiakastarpeisiin ja toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin”. Tätä tukemaan vuonna 2022 tuotettiin pelastuslaitoksen osaamisen kehittämisen suunnitelma vuosille 2023–2025, johon on nostettu keskeiset kehittämisen painopisteet strategiakaudelle.

Pelastuslaitoksen tuottaman työvuorojen ulkopuolisen täydennyskoulutustoiminnan kokonaislaajuus vuonna 2022 oli 4235 koulutettavapäivää (vuonna 2021 vastaava luku oli 3 775), jossa mukana ovat pelastustoiminnan, ensihoidon sekä onnettomuuksien ehkäisyn henkilöstölle tuotettu täydennyskoulutus sekä perehdytyskurssit. Näiden lisäksi työvuoroissa tapahtuva pelastustoiminnan palveluiden osaston vuorokoulutuksen vuosittainen koulutettavatapahtumien määrä on noin 25 000. Pelastuslaitoksen itse toteuttama koulutus muodostikin vuoden aikana suurimman osan henkilöstön koulutettavapäivistä.

Muiden Helsingin kaupungin toimialojen järjestämiin koulutuksiin osallistuttiin noin 100 koulutettavapäivän verran. Oppisopimuskoulutuksena toteutetun lähihoitajan tutkinnon suoritti 32 henkeä vuonna 2022 ja opintonsa aloitti 22 henkeä. Tuotekehityksen oppisopimuksena toteutettavan erikoisammattitutkinnon ”#Tulevaisuuden pelastajat” aloitti 12 henkeä”.

Viestintä

Tarkasteluvuoden alussa perustettiin viestinnän yksikkö ja viestinnän resursseja lisättiin yksikön-päälliköllä.

Pelastuslaitoksen viestinnällä on kahtalainen tehtävä: lakisääteinen viranomaisviestintä osana pelastustoiminnan johtamista ja tavanomainen organisaatio- ja yhteisöviestintä sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille.

Vuoden aikana kehitettiin viestinnän strategista suunnittelua ja keskeisiksi viranomaisviestinnän praktiikoiksi tunnistettiin turvallisuusviestintä, riski- ja varautumisviestintä sekä onnettomuus- ja kriisiviestintä. Vuoden alussa käynnistettiin pelastuslaitoksen lakisääteisen operatiivisen viestinnän ja siihen liittyvien prosessien ja ohjeiden kehitystyö yhdessä pelastustoimen operatiivisen henkilöstön kanssa. Kehitettyjä toimintatapoja testattiin useissa onnettomuusharjoituksissa.

Pelastuslaitoksen ulkoisen viestinnän missiona on vahvistaa kansalaisten turvallisuudentunnetta ja kriisinkestävyyttä sekä tukea pelastuslaitoksen palvelutuotannon kokonaisuutta viestinnällä, joka vahvistaa luottamusta viranomaiseen. Työyhteisöviestinnällä tuetaan strategian ja arvojen toteutumista arjessa ja rakennetaan vuorovaikutteista ja osallistavaa työyhteisökulttuuria.

Väestönsuojelu viestinnän keskiössä

Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan alku ja sen laajenemisen uhka aiheutti huolta kaupunkilaisissa, heidän turvallisuustunteeseensa oli tullut särö. Pelastuslaitokselle tämä tarkoitti tehostetun viestinnän käynnistämistä väestönsuojelusta ja väestönsuojista. Teimme yhteistyötä ja linjasimme viestintäämme kaupunginkanslian sekä pelastusalan muiden viestijöiden kanssa, jotta ei syntyisi tilannetta, jossa viranomaiset viestivät liikaa tai liian vähän tai ristiriitaisesti – oli vältettävä turhien pelkojen lietsomista.

Aihe kiinnosti myös median edustajia. Järjestimme vuoden aikana väestönsuojeluvierailun yli kahdeksallekymmenelle kansainväliselle medialle ja annoimme haastatteluja myös kaikille keskeisille kotimaisille medioille, jotka uutisoivat kevään ja kesän 2022 aikana suomalaisten viranomaisten varautumisesta ja tavasta suojata siviiliväestöä poikkeusoloissa. Kansainvälisessä mediassa väestönsuojelu nousi osaksi sitä narratiivia, jolla rakennettiin kuvaa turvallisesta ja varautumiseen, väestönsuojeluun ja maanpuolustukseen vakavasti mutta pragmaattisesti suhtautuvasta Suomesta.

Viestinnän kanavat

Osana Helsingin kaupungin intranetin uudistusta pelastuslaitokselle rakennettiin uusi intranet, joka integroitiin Sotepe-toimialan kokonaisuuteen ja otettiin käyttöön vuoden lopussa.

Syksyllä 2022 alkoi pelastuslaitoksen julkisten nettisivujen uudistustyö tavoitteena avata uusi sivusto sisäministeriön hallinnoimalle ja ylläpitämälle, pelastustoimen yhteiselle ja viranomaisten turvallisuusverkossa (TUVE) toimivalle pelastustoimi.fi-alustalle kevään 2023 aikana.

Pelastuslaitos käyttää sosiaalisen median kanavia laajasti sidosryhmä- ja kansalaisviestintään ja vuorovaikutukseen. Laajensimme Twitterin käyttöä operatiivisesta onnettomuusviestinnästä pelastuslaitoksen virallisen viranomais- ja vaikuttamisviestinnän kanavaksi. Twitterin, Facebookin ja Instagramin rinnalle avattiin LinkedIn-profiili tukemaan erityisesti rekrytointiviestintää. Vuoden aikana tehtiin Jodel-kampanja, mutta kanava ei jäänyt vakituiseen käyttöön.

Sosiaalisen median seuraajamäärät jatkoivat kasvua tammikuusta 2022 tammikuuhun 2023: Twitter kasvoi 15 641 seuraajasta 17 485 seuraajaan, Facebook 14 995 seuraajasta 16 105 seuraajaan ja Instagram 11 821 seuraajasta 12 468 seuraajaan.

Tilastot

Onnettomuuksien ehkäisy

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Valvonnan osuus turvallisuuspisteistä	6760	7125	7258	6396	6240	6200	7719	9230	8876
Toimenpidemäärät									
Palotarkastukset									
Määräaikaiset palotarkastukset yhteensä	1441	1253	1245	961	969	842	614	1015	585
A1 Ympärivuorokautisessa käytössä olevat kohteet	117	77	139	184	112	103	56	153	107
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	163	247	271	184	217	145	202	200	104
A3 Kokoontumis- ja liiketilat	425	282	345	236	278	213	181	300	164
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	191	219	175	139	153	121	44	139	70
A5 Maatalousrakennukset	4	6	1	1	2	3	3	0	1
A6 Muut rakennukset ja kohteet	456	356	222	187	187	230	123	217	137
Asuinrakennukset	85	66	92	30	20	27	5	6	2
Vapaa-ajan rakennukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jälkitarkastukset	1320	1280	1172	1237	1221	1034	1025	1180	902
Lausunnot rakennusten käyttöönotosta (ent. erityinen palotarkastus)	323	302	304	312	330	357	385	303	276
Ylimääräiset palotarkastukset	141	290	218	235	455	350	168	310	304
Yleisötilaisuuksien palotarkastukset	89	79	85	76	58	48	17	16	54
Asiakirjavalvonta									
Paloturvallisuuden itsearvointi -lomakkeet	616	582	950	565	241	40	1256	533	690
Pelastussuunnitelmat	1	1	3	0	1	1	3	1	1
Yleisötaphtumien pelastussuunnitelmat	607	642	591	671	599	644	223	202	546
Paloteknisten laitteistojen käyttöönotto-, varmennus- ja määräaikaistarkastuspöytäkirjat	802	1131	1094	1221	1253	2455	2672	2787	2909
Lisäys 2017: ilmoitusten käsittely				253	294	411	269	440	492
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät tarkastukset ja päätökset									
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät tarkastuskäynnit	31	121	79	136	136	130	126	121	98
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävä asiakirjavalvonta	0	0	0	216	139	130	58	50	57
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät päätökset	93	69	122	145	156	144	93	89	94
Asiantuntijapalvelut									
Rakentamisen ja maankäytön suunnittelun ohjaus	1427	1427	1326	1372	991	1127	1428	1464	1340
Muut lausunnot (ml. ympäristölausunnot)	207	115	66	100	38	39	40	84	97
Muut päätökset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Käsittelyt poistumisturvallisuusselvitykset	41	123	64	58	69	6	27	36	7
Palon- ja onnettomuustutkinnan selosteet									
Palontutkinnan selosteet	130	91	75	119	88	97	103	100	101
Onnettomuustutkintaraportit	26	33	17	22	12	10	15	20	22
VALVONNALLISET TOIMENPITEET YHTEENSÄ	6493	6408	6110	7699	7050	7865	8522	8751	8575

Pelastustoiminta

Hälytystehtävät onnettomuustyypeittäin

Onnettomuustyyppi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avunantotehtävä	200	255	266	362	346	329	387	493
Eläimen pelastaminen	959	790	830	1 095	951	854	914	447
Ensivastetehtävä	816	933	831	816	799	666	855	742
Hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen tarkastustehtävä	2160	2368	2297	2413	2419	2188	2278	2286
Ihmissen pelastaminen	170	178	156	184	168	153	182	142
Liikenneonnettomuus	752	716	762	666	749	703	818	747
Liikennevälinepalo	108	141	121	98	94	89	93	78
Maastopalo	82	105	82	257	181	87	96	177
Muu tarkastustehtävä	980	1003	1176	1118	1145	1059	1072	1018
Muu tulipalo	246	260	258	186	247	226	224	250
Muun paloilmoittimen tai palovaroittimen tarkastustehtävä	448	599	665	847	721	761	937	905
Rakennuspalo	117	119	119	86	95	103	100	103
Rakennuspalovaara	325	335	312	288	282	268	288	285
Räjähdyks/räjähdyksvaara	0	1	1	0	2	3	1	1
Sortuma/sortumavaara	1	0	3	3	2	0	2	4
Tietoa ei ole kysytty	1	0	0	1	0	0	1	2
Vaarallisten aineiden onnettomuus	38	31	32	43	27	26	32	33
Vahingontorjuntatehtävä	547	525	1014	607	466	789	631	513
Virka-aputehtävä	198	219	308	209	241	215	195	221
Öljyvahinko	306	290	311	338	333	291	310	257
Yhteensä	8454	8868	9544	9617	9268	8810	9416	8704

Hälytystehtävät, joissa vakavia henkilövahinkoja

Onnettomuustyyppi	2019	2020	2021	2022
Ihmissen pelastaminen	13	10	10	10
Liikenneonnettomuus	30	28	29	12
Muut onnettomuustyyppit	2	2	2	1
Tulipalo	6	10	5	5
Yhteensä	51	50	46	28

Yksiköiden tehtävämäärät vakituisilla pelastusasemilla

Asema/Yksikkötunnus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskim. vuodessa
Erottajan pa.									
RHE201 (Pelastusyksikkö)	1621	1796	1859	1837	1744	1498	1707	1501	1695
RHE205 (Raskas pelastusyksikkö)	17								17
RHE206 (Nostoyksikkö)	152	138	112	93	97	97	83	74	106
RHE208 (Meriöyntorjunta)	6	6	11	6	7	1	15	4	7
RHE2082 (Meriöyntorjunta)	1		2		19	23			11
RHE209		1							1
Haagan pa.									
RHE301 (Pelastusyksikkö)	1395	1491	1512	1512	1651	1387	1246	1365	1445
RHE303 (Säiliöyksikkö)		12	133	280	317	284	293	290	230
RHE306 (Nostoyksikkö)		11	108	93	126	177	163	170	121
Herttoniemen pa.									
RHE701 (Pelastusyksikkö)	719	829	864	970	1011	921	840	847	875
RHE703 (Säiliöyksikkö)	101	161	314	171	182	146	165	173	177
RHE7058 (Kemikaalitorjunta)	17	27	34	45	35	40	41	43	35
RHE70582 (Kemikaalitorjunta)					3	16	3	3	6
RHE708 (Meriöyntorjunta)	19	11	18	13	50	58	53	37	32
RHE709 (Maaöljyntorjunta)	246	228	242	272	328	319	363	112	264
RHE7094 (Huolto ja kuljetus)	6		2		1				3
Kallion pa.									
RHE100 (Johtoyksikkö)	4	3	5	3	0	2	5		3
RHE101 (Pelastusyksikkö)	1434	1603	1618	1542	1516	1295	1391	1321	1465
RHE1012 (Pelastusyksikkö)						5	12	15	11
RHE103 (Säiliöyksikkö)	309	300							305
RHE105 (Raskas pelastusyksikkö)	1019	1133	1106	1033	968	895	917	815	986
RHE106 (Nostoyksikkö)	391	446	409	336	282	254	209	191	315
RHE1062 (Nostoyksikkö)	147	145	110	4	2	2	2	2	52
RHE107 (Huolto ja kuljetus)	1							1	1
RHE109 (Suuronnnettomusvarusteyksikkö)		1	1		2				1
RHE1057 (Eläinpelastus)								238	238
RHE1095 (Eläinpelastus)	393	658	626	695	616	341	474	83	486
RHE111 (Huolto ja kuljetus)	1	2	2	1					2
RHE30 (Johtoyksikkö)	60	45	56	41	14	5	3		32
RHE32 (Johtoyksikkö)					792	926	941	928	897
RHE40 (Johtoyksikkö)	947	1051	1049	960	233				848
RHE P41 (Johtoyksikkö)	1	9	12		6	7			7
RHE42 (Johtoyksikkö)					2	4	7	3	4
Kontulan pa.									
RHE6115 (Kärkiyksikkö)							625	760	693
Käpylän pa.									
RHE401 (Pelastusyksikkö)	1019	1097	1143	1205	1152	1117	1137	1158	1129
RHE409 (Huolto ja kuljetus)					10	30	106	37	46
RHE4094 (Huolto ja kuljetus)	84	153	124	99	75	12	11		80
Malmin pa.									
RHE501 (Pelastusyksikkö)	909	1001	976	1032	959	933	932	1058	975
RHE503 (Säiliöyksikkö)	174	160	165	129	189	191	210	224	180
RHE5098 (Maastoajoneuvo)						14	12	5	10
RHE5099 (Maastoajoneuvo)		1					3		2
Mellunkylän pa.									
RHE601 (Pelastusyksikkö)	1037	1052	1207	1242	1149	1032	938	884	1068
RHE6012 (Pelastusyksikkö)						26	5	69	33
RHE606 (Nostoyksikkö)	209	209	208	200	149	101	134	37	156
RHE6062 (Nostoyksikkö)						40	53	108	67
RHE608 (Meriöyntorjunta)	3	5	7	4	13	4	4	3	5
RHE6082 (Meriöyntorjunta)	2	5	5		9	23	18	6	10
RHE609 (Huolto ja kuljetus)	37	31	31	33	38	30	36	8	31
RHE6094 (Huolto ja kuljetus)	18	29	24	18	53	53	50	32	35
RHE6098 (Huolto ja kuljetus)	8	3	3	1	16	12	15	9	8
RHE60982 (Huolto ja kuljetus)		1	1					1	1
Ruosilankujan pa.									
RHE3115 (Kärkiyksikkö)						372	691	716	593
Jätkäsaaren pa.									
RHE2115 (Kärkiyksikkö)								655	655

Yksiköiden tehtävämäärät sopimuspalokunnissa

Asema/Yksikkötunnus	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskim. Vuodessa
Eläinyksikön 1395 asema									
RHE1395 (Eläinpelastus)	95	31	119	345	273	504	438	37	230
RHE1357 (Eläinpelastus)								119	119
RHE13P1 (Huolto ja kuljetus)						12	15	14	14
Haagan VPK									
RHE331 (Pelastusyksikkö)	46	12	33	7	30	35	17	23	25
RHE337 (Huolto ja kuljetus)					1				1
Helsingin VPK									
RHE231 (Pelastusyksikkö)	28	39	83	30	53	47	56	44	48
RHE2312 (Pelastusyksikkö)	5	9	14	3	7	5	5	8	7
RHE239 (Huolto ja kuljetus)	35								35
RHE2396 (Huolto ja kuljetus)	20	20	22	2	15	6	10	7	13
Laajasalon VPK									
RHE741 (Pelastusyksikkö)	13	11	27	15	17	31	18	24	20
RHE743 (Säiliöyksikkö)	8	14	16	11	12	17	18	16	14
RHE7496 (Huolto ja kuljetus)	49	10	18	30	5	1	4	1	15
Lautasaaren VPK									
RHE241 (Pelastusyksikkö)	9	10	22	5	11	16	11	14	12
RHE245 (Raivausyksikkö)	52	2	8	1	1	2			11
RHE247 (Huolto ja kuljetus)		15							15
Malmin VPK									
RHE551 (Pelastusyksikkö)	57	8	20	2	3	7	18	22	17
RHE557 (Huolto ja kuljetus)	3						1	1	2
Marjanien VPK									
RHE631 (Pelastusyksikkö)	22	36	50	13	31	33	26	11	28
RHE637 (Huolto ja kuljetus)					1	1	1	2	1
RHE638 (Meriöyntorjunta)	2	1	2	5					3
RHE6396 (Huolto ja kuljetus)	60	32	24	6	18	13	10	2	21
Oulunkylän VPK									
RHE451 (Pelastusyksikkö)	13	21	42	5	11	5	7	7	14
RHE4596 (Huolto ja kuljetus)	85	8	11	2	10	1		1	17
Pakinkylän VPK									
RHE441 (Pelastusyksikkö)	12	16	40	19	32	41	23	27	26
RHE445 (Raivausyksikkö)	3		4						4
RHE4496 (Huolto ja kuljetus)				1	6	5		1	3
Pitäjänmäen VPK									
RHE341 (Pelastusyksikkö)	9	10	24	1	1	2		1	7
Puistolan VPK									
RHE531 (Pelastusyksikkö)	5	8	19	2	3	4	2	2	6
RHE533 (Säiliöyksikkö)		4	2	4	5	1	4	2	3
RHE537 (Huolto ja kuljetus)	52	17	13						27
Pukinmäen VPK									
RHE541 (Pelastusyksikkö)	7	3	36	5	5	5	1	1	8
Tammisalons VPK									
RHE731 (Pelastusyksikkö)	25	26	71	25	31	37	22	16	32
RHE736 (Nostoyksikkö)	17	18	46	15	15	25	22	15	22
RHE7396 (Huolto ja kuljetus)	57	21	32	40	5	8	19	2	23
Tapanilan VPK									
RHE561 (Pelastusyksikkö)							1		1
RHE562 (Säiliöyksikkö)	6	6	7	3	3	3			5
RHE5696 (Huolto ja kuljetus)				4	1	4			3
Vanha-Käpylän VPK									
RHE431 (Pelastusyksikkö)	12	14	17	5	31	3	2	2	11
RHE437 (Huolto ja kuljetus)	1								1
Vuosaaren VPK									
RHE641 (Pelastusyksikkö)		1	1		4	7	9	2	4
RHE647 (Huolto ja kuljetus)					1		3		2
RHE648 (Meriöyntorjunta)					4		1		3
RHE6496 (Huolto ja kuljetus)			6						6

Arvio ihmisen toiminnan aiheuttamien tulipalojen sytymissyistä

Sytymissy	2019	2020	2021	2022
Ruoanvalmistuksesta alkanut palo	116	118	143	129
Lasten tulen käsittely	11	17	9	14
Nuotio, grilli	74	42	51	74
Savuke tai muu tupakka-aine	98	90	80	114
Kynttilä, roihu tai tulentekoväline	55	43	33	57
Muu syy	32	17	96	96
Ei voida arvioida	126	71	30	32
Tahallaan sytytetty palo	142	124	131	142

Arvio tulipalojen tahallisuudesta

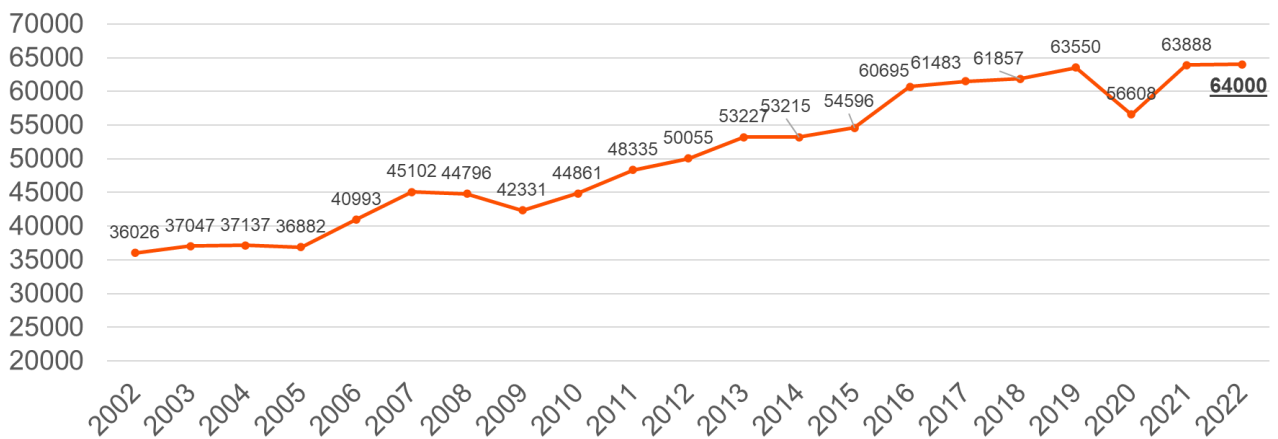
Arvio tahallisuudesta	2019	2020	2021	2022
Ei voida arvioida	63	53	72	84
Tahallinen	210	170	175	206
Tuottamuksellinen (huolimattomuus/varomattomuus)	282	247	205	261
Vahinko tai tahaton	90	94	121	107

Tulipalon pääasiallinen aiheuttaja

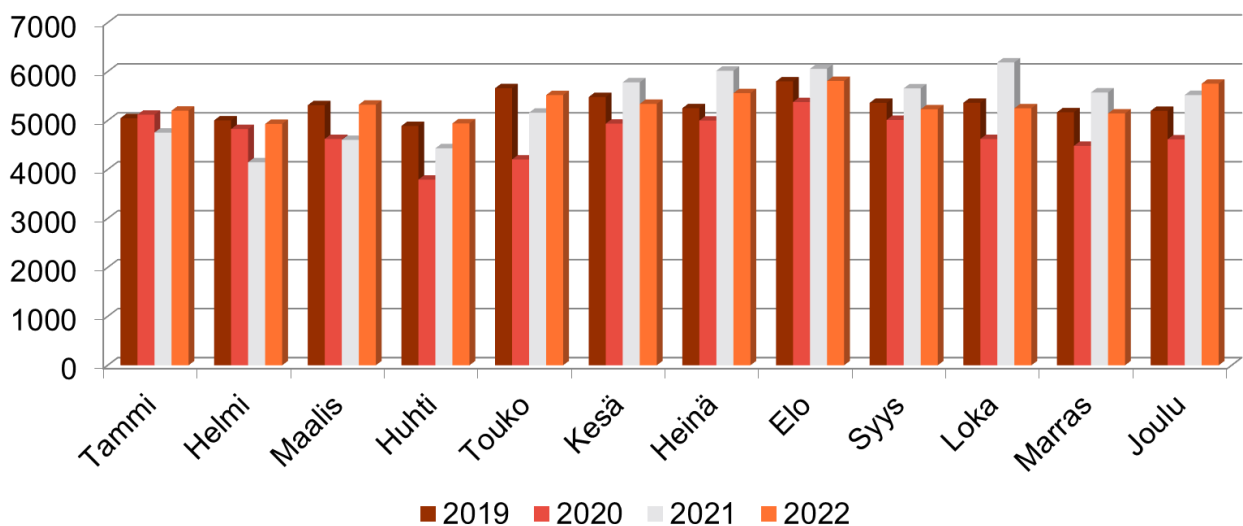
Pääasiallinen aiheuttaja	2019	2020	2021	2022
Ihmisen toiminta	645	564	573	658
Koneen tai laitteen vika	142	130	147	140
Ei voida arvioida	101	56	59	75
Muu syy	11	23	22	18

Ensihoito

Hälytysten kokonaismäärän kehittyminen

Hälytysten kokonaismäärän kehittyminen

Liite: Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen strategia ja arvot 2022–2025

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen strategia 2022–2025

Yhteiskunta ympärillämme muuttuu - ja pelastuslaitos sen mukana

Väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen sekä sosiaalisen ja yhteiskunnallisen eriarvoisuuden kasvu haastavat palvelutuotantoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus tarjoaa mahdollisuuksia ja kannustaa meitä uudistumaan.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on haaste, joka koskettaa vahvasti myös Helsingin kaupungin pelastuslaitosta.

Teknologian kehitys muuttaa turvallisuusympäristöä ja vaatii pelastuslaitokselta uudenlaista osaamista.

Ilmastonmuutoksen hidastaminen ja siihen sopeutuminen vaativat välittömiä toimia.

Helsinki

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen strategia 2022–2025

Tavoitteenamme on, että Helsinki on maailman turvallisimman kaupunki

Helsingin kaupungin pelastuslaitos vastaa kasvavan, väestöltään ikääntyvän ja moninaistuvan kaupungin tarpeisiin.

Ennakoimme ja varaudumme ilmastonmuutoksen ja muiden merkittävien muutosvoimien aiheuttamiin vaikutuksiin.

Olemme pääkaupungin paras ensihoidon palveluntuottaja. Toimintamme on asiakaslähtöistä, kaupunkilaisille näkyvää ja yhteiskunnallisesti vaikuttavaa.

Tehtävämme on tuottaa turvallisuutta ja auttaa hädän hetkellä

Tehtävämme on tuottaa turvallisuutta vähentämällä onnettomuuksia ja niiden vaikutuksia. Välitämme ihmisistä, vahvistamme turvallisuuden tunnetta ja autamme hädän hetkellä.

Opastamme ihmisiä, yrityksiä ja yhteisöjä omaoimiseen varautumiseen. Turvaamme kaupungin toimintaa kaikissa tilanteissa.

Helsinki

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen strategia 2022–2025

Strategiset tavoitteet

- Kehitämme pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuutta siten, että kasvavan ja kehittyvän pääkaupungin tarpeet ja palvelutasolle asetetut vaatimukset täyttyvät.
- Vähennämme ensihoitopalvelulle kuulumattomia tehtäviä yhteistyössä sidosryhmien kanssa.
- Ehkäisemme onnettomuuksia asiakaslähtöisesti ja teemme onnettomuksien ehkäisyyn liittyvistä palveluistamme sujuvampia.
- Päivitämme kaupunkitasoisen väestönsuojelun varautumisen vastaamaan tunnistettuihin uhkakuviin ja tarpeisiin.
- Kehitämme rooliamme Suomen pelastustoimen alueellisena keskuksena.
- Kehitämme tiedolla johtamista ja analytiikkaa vastaamaan uudistuvan pelastustoimen ja pelastuslaitoksen vaatimuksia.

- Kehitämme henkilöstön osaamista pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti, jotta voimme vastata muuttuviin asiakastarpeisiin ja toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.
- Vahvistamme työnantajakuvaamme varmistaaksemme henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden.
- Hyödynnämme digitalisaatiota ja uusia teknologioita tehdäksemme palveluistamme entistäkin vaikuttavampia ja asiakaslähtöisempiä.
- Kehitämme ruotsin- ja muunkielisiä palvelujamme edistääksemme yhdenvertaisia palveluja Helsingin monikulttuurisessa toimintaympäristössä.
- Olemme aktiivisia luodaksemme Helsingissä ratkaisuja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.
- Nostamme tuottavuutta yksilöllistä suoritusta ja ryhmäsuoritusta palkitsemalla.

Helsinki

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen strategia 2022–2025

Pelastuslaitoksen arvot

Yhteishenki

Hyvä yhteishenki on kaiken toimintamme perusta. Tiivis työyhteisömme on yksi tärkeimmistä voimavaroistamme. Ratkaisemme ongelmat yhdessä, kohtaamme arjen yhdessä. Toinen toistamme tukien, asiakkaidemme ja sidosryhmiemme kanssa yhteistyössä teemme Helsingistä turvallisen paikan elää.

Luotettavuus

Olemme rautaisia ammattilaisia. Luotamme toisiimme ja meihin luotetaan. Helsingin pelastuslaitoksen työntekijän tunnistaa osaamisesta. Kehitämme ammattitaitoamme ja olemme pelastusalan ylpeä edelläkävijä. Me olemme luottamuksen arvoisia nyt ja tulevaisuudessa.

Yhdenvertaisuus

Kohtaamme toisemme ja asiakkaamme yhdenvertaisesti ja arvostaen. Olemme rehtejä, reiluja ja avoimia. Kaikki toimintamme perustuu aina yhdenvertaisuudelle ja arvostukselle. Meille erilaisuus on voimavara.

Merkityksellisyys

Teemme yhteiskunnallisesti tärkeää ja merkityksellistä työtä ihmisten hyväksi. Työllämme turvaamme kaupunkilaisten elämää ja luomme yhteiskuntaan turvallisuutta. Auttaminen on tehtävämme ja teemme työtämme vaikeissakin tilanteissa täydellä sydämellä.

Helsinki

onnettomuuksien ehkäisy | pelastustoiminta | ensihoito | väestönsuojelu | varautuminen

PL1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
PB 112, 00099 HELSINGFORS STAD

Helsinki City Rescue Department
+358 9 310 1651 Helsingfors stads räddningsverk